

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računata se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národna Tiskarna“ telefon št. 85.

Boj za Dunaj.

Vpliv prestolnega mesta na splošne razmere pojava sicer od leta do leta toliko kolikor se posamna druga narodna in deželna središča povzdigujejo in zadobivajo večji gospodarski, kulturni in politični pomen, toda vzlic temu je ta vpliv še vedno velik in bi bilo kratkovidno, ako bi ga hoteli podcenjevati. Zaradi tega zaslužijo dunajske razmere tudi našo pozornost, kajti nam iz obče-političnih razlogov ne more biti vse jedno, kdo da vlada dunajsko mesto.

Ko so pred nekaj leti krščanski socialisti premagali staro liberalno stranko, ki pa v resnici ni bila nikdar liberalna, tedaj smo ta preobrat tudi mi Slovenci z radostjo pozdravili. Mislili smo, da zaveže z Dunaja drug veter, in da se bo Dunaj zavedel svojih dolžnosti, katere ima kot prestolno mesto napram celi državi in njenim narodom. A kako smo se varali. Krščanski socialisti so, komaj da so prevzeli dunajsko upravo, hitro pokazali, da so v bistvu navadni klerikalci, grdi teroristi, brutalni nasilniki in sovražniki omike in prosvete, povrh pa še najslabši gospodarji, katere si je misliti. Prekosili so svoje prednike v vsem slabem in krivičnem, dobrega in poštenega pa niso ničesar storili.

Radi tega pa tudi gineva vpliv te stranke. Izbubila je ves ugled in vse simpatije, ločili so se od nje tudi vsi zavestniki, nemški nacionalci, a zvesti so jej ostali samo dunajski „špisarji“, tisti elementi, katerih duševna omejenost je znana po vsem svetu.

Položaj krščansko socialne stranke je postal nevaren in zato je stranka poskusila, da si s skrajno krivično, pristransko prirojeno premembo dunajskega volilnega reda zagotovi prevlado v mestu. Deželni zbor je to reformo odobril ali mogočni protesti prizadetih volilcev so prejšnjo vlado zadrževali, da te reforme ni predložila cesarju v sankcijo. Körberjevo ministrstvo se pa hoče menda prikupiti klerikalcem in sklenilo je z Luegerjevo stranko kompromis, po katerem je obljubilo, izposlovati sankcijo te reforme, ako deželni

zbor prizna obč. volilno pravico tudi tistim prebivalcem, ki plačujejo personalno dohodarino.

Doslej se je kršč. socialna stranka temu upirala. V tem, ko so vsa druga mesta brez odpora priznala volilno pravico vsem tistim, ki plačujejo personalno dohodarino, dasi so oproščeni deželnih in občinskih doklad, so se postavili krščanski socialisti dunajski na stališče, da vsem tem davkoplačevalcem ne gre volilna pravica. Z nečuvno brezstidnostjo je znani Gessmann trdil, da ti ljudje ne plačujejo nikah občinskih davkov, in da torej ne smejo dobiti volilne pravice, ker bi sicer utegnili odzvoniti krščansko socialnemu gospodarstvu.

Zdaj bodo Luegerjevi somišljeniki v tem oziru odnehali. Vlada je sklicala dež. zbor nižjeavstrijski na izredno zasedanje, da prizna plačevalcem personalne dohodarine volilno pravico. Lueger se je vdal, ker mu teče vda v grlo, ker je spoznal, da je zanj še najbolje, če s to koncesijo kupi odobrenje njegove zvijačne volilne reforme, ki mu zagotovi vlado. Toda Lueger se je morda vendar uredal. Vsaj socialni demokratje ne bodo mirno dopustili, da se izvede Luegerjeva volilna reforma. Kako velikanski je bil njih odpor letos po leti, tega se še vsako spominja, a ta odpor se da še znatno povečati.

Volilna reforma je tista bilka, katere se Lueger zdaj oklepa, in od katere upa, da otme njegovo stranko pogubljenja. Morda se mu to vsled Körberjeve podpore posreči, a težko da za dolgo časa. Kršč. socializem propada tam, kjer si je bil pripravil najgorkeje gnezdo in ne bo dolgo in bo kmalu dogospodaril.

V Ljubljani, 16. februarja Spravne konference.

Zadnje vesti, ki so prišle v javnost o spravniških konferencah, so prav ugodne, in nemški listi izražajo že nado, da se morda vendarle dožene kako približanje doslej tako odločno si nasprotujočih strank. V češkem pododseku, ki obravnava jezikovno vprašanje pri avtonomnih oblastvih, se je

glede občin z mešanim prebivalstvom doseglo edinstvo. Tudi v vprašanji glede ustanovitve prevajalnih biroov se ni pojavilo nobeno nesoglasje. Kar pa se tiče vprašanja, ali se naj v čistih, t. j. nemešanih občinah sprejemajo tudi vloge, pisane v drugem jeziku, se je staval posredovalen predlog, o katerem se bo de pododsek šele posvetoval. Možno je torej, da se reši jezikovno vprašanje glede avtonomnih oblastev na Češkem in Moravskem ugodno. Težje pojde seveda glede državnih oblastev. Vzlic temu pa ni vrjetno, da bi se dosegla popolna sprava, ker je še cela veriga vprašanj, katerih ne bo možno rešiti.

Vojna v Južni Afriki.

Maršal Roberts je torej prekoračil z desnim krilom svoje armade reko Riet in Modder ter hoče Bure prisiliti, da se umaknejo izpred Kimberleya, zajedno pa odrezati jim pot proti Bloemfonteinu. Buri so se Angležem le slabo ustavljali, kar je prav sumljivo. Premeteni Buri že vedo, zakaj so pustili nasprotnika preko rek! Bržkone se zgodi z Robertsom kakor z Bullerjem, ki je s tolikim triumfom prekoračil reko Tugelo, a se moral kmalu pobiti in poražen umakniti zopet nazaj ter se je na svojem begu ustavil šele pri Ramahu. Angleški listi se seveda zopet uprav razbrzdano vesele Robertsovih „sijajnih“ uspehov ter že pisarijo, da se bode Roberts pač kmalu polastil glavnega mesta države Oranje ter prisilil Bure na odločilno bitko. Posadka v Kimberleyu se že malone več ne brani, in v kratkem mora mesto baje pasti, ako ga ne reši Roberts. Drugih poročil ni z bojišča, ker je Roberts baje prepovedal odpošiljati poročila, dokler ne doseže proti Burom pred Kimberleyem večjega uspeha. Torej potrdimo!

Afera Gostinčar-Pollanetz pred celjsko poroto.

(Konec.)

Potem so se začeli pladoyerji.

Drž. pravdnik Ek1: Potreben se mi zdi nekak uvod, da podam motiv, ki je vodil Gostinčarja. Zločin, katerega je Go-

stinčar kriv, ni najhujši, ta dvorana je videla že grše, toda reči smem, da se je dne 10. avgusta 1899 izvršila tragedija, ki mora zbuditi, če zbuja sploh katera, sočutje in grozo. Gostinčar, inteligenten mož, je iz fanatizma, trezen, mirno streljal na svojega narodnega nasprotnika, soproga in otrok očeta. Razumevna nam je surovost pijanega kmeta, a da je rabil orožje izobraženec proti nedolžnemu človeku brez vsakega vzroka, to je naravnost nečuvno. Minolo stoletje se imenuje stoletje para in elektrike, a bodoče stoletje bode menda stoletje pravne propalosti. Nepregledne so posledice Gostinčarjevega zločina za Pollantza, kateremu je zdravje za vedno uničeno, in kateremu more provzročiti v čelu tičoča kroglja nenadoma smrt.

Da, Gostinčarjev čin je sramotna tragedija, sramotna ne le zanj, nego tudi za njegove somišljenike. Kaj si more misliti svet o narodu, ki ima med seboj take Herostrate?! In Gostinčar je bil častihlepen kakor Herostrat starega veka, ki je zažgal krasen tempelj le zato, da bi se govorilo o njem. Gostinčar je tudi hlepel po tem, da bi govorili ljudje: „Glejte, to je odločen narodnjak, to je izvrsten Slovenec!“ A tak človek tolike npravne propalosti zasluži pač najhujšo kazeno!

Dvomiti ni možno, da je govoril Pollanetz čisto istino. Vsaka beseda se je izkazala resnično. Priče Pollantzeve so njegovo izjavo potrdile, priče Gostinčarjeve pa so vseskoz dvomljive. Izpovedbi Pollantze se ne strinjata sicer, a izvedenci so izjavili, da je Pollanetz trpel še pri prvi izpovedbi, vsled kroglice, na možganih. Da je imenoval dr. Gollitscha, je umevno, ker je imel z njim po ranjenju najprej opraviti. Bistvo je v obeh izpovedih isto in zato je docela istinito.

Nasprotno pa so razbremenilne priče jako sumljive. Tako trdi Iv. Kač, da je dobil udarec, in da ne ve ničesar, kaj je bilo potem. Zakrajšek pa trdi, da je Kač sam prišel v „Narodni dom“. Kač se izgovarja z zmedenostjo prav tako kakor Gostinčar. Reicher, tretji, neprisotni udeleženec, se ni niti opravičil, kar je

LISTEK.

Ob 1000. slovenski gledališki predstavi.

Dne 13. svečana 1900.

(Govoril g. režiser R. Inemann.)

Dospel je torej zaželeni dan, ki nam prinesel je ta svetli praznik! Do tega hipa je devetkrat sto devetdeset devet minilo časov, odkar v svetišču se Taliji svoji poklonil prvič je slovenski narod. V preteklost danes v tisočem številu poslednji bega slavnostni ta večer... Minil bo tudi ta, ko zadnjikrat nočoj zavesa pade — a prešel ne bo ponos, ki nam zaliva duše, ki širi prsa nam, ne bo prešla zavest, ki polni nas nočoj s presladkim in z neizraznim čustvom — ah, zavest, da praznik mi slavimo tu nočoj napora lastnega in težkih bojov, ki bili smo v stoletju enem jih, da dvignemo, da si ohranimo dramatiško umetnost — ta zavest ne bo minila nam nikdar!

Stoletje je minilo, in minljivost ugrablja že nam tudi prva leta stoletja drugega... A žalostnih spominov nikdar nam ne vzame čas, dokler po teh prostorih svetlih bo zvenela sladka govornica naša! Kdo nam in s čim nam kdo odkupi to, kar čutimo v svečanostnem trenutku, ko tisočič so srca nam oltar, ki ogenj plameni na njih ljubezni, vžgan nji za čast, ki je boginja naša, kadar se snidemo v tem hramu svetem, vžgan nji na slavo, ki objema nas enako srečno vse — najsi smo imoviti, najsi nas tare beda, naj strasti in naj prepričanja nas ločijo, vžgan nji v proslavo, nji — Taliji naši?

Leži pred nami knjiga zdaj odprta, in beremo in beremo nočoj... O, tema, tema, tema, tema, tema! — — Le žarek tuintam, in zopet noč, noč brez zvezd, noč strašna z bičem v roki!... Ah, to boli! — Krvave proge so razpete nam po ramah, k zemlji nas domači jarem trdi le pritiska, da zadušili bi se v prahu, ki dviga se od rodni svetih tal, zhujen od boja hrupnega, obupnega, ki vije, napojen s krvjo se našo, kot glasna, živa prošnja k nebu se...

O, bratje, ali še velja resnica, da slabi pade pod močjo mogočno? O ne! Pred nami kujiga je odprta, in beremo in beremo nočoj... Naš duh krepak je, jaka naša volja, in v žilah naših teče vroča kri, in v naših prsih biva živa duša, in v naših glavah je razum in treznost, in v naših srcih ogenj je, življenje! Slovencu je preteklost žalostna, bodočnost je njegova, le bodočnost! In ta zavest, da smo ustvarjeni zato, da moramo živeti, staviti v enako vrsto z drugimi se narodi, ki so razvijali se kakor cvet na vrtu, ki solnce greje ga, napaja rosa, o, ta zavest zbudila je i one, ki rekli so pred davnim, davnim časom: Nočoj igramo prvikrat — slovensko! In šlo je dalje — ne s pospeševanjem, z ovirami, po skalnem, trdem poti — a šlo je, šlo je, ker vodila volja, jeklenost in ljubezen je streljenje! In kakor da bi, započelniki, duhovi vaši bili tu med nami! Kot vi ste na začetku bili, tudi mi stojimo danes tu pred novo dobo, pred dobo lepšo, slavnjejšo, svetlejšo, katera gledališču našemu napoči, da, napoči!

Res! — Vi začeli ste, s tem podarili Slovencem glavnico ogromno ste, ki mu obresti daje zdaj ogromne! Zato naj s tega mesta svetega v tem svetem hipu iz srca globin mogočno zadoni: Nesmrtna slava! Ah, kaj smo videli vse na tem kraju! Besede nimam, da povedal bi, prostora nimam, da opisal bi, in barve nimam, da naslikal bi! Le duša, duša — ta zagablja se v to tisočero mrazoč obrazov, ki so nas gledali veseli zdaj, zdaj resnožalostni tu z odra tega, tam z odrov onih, ki so stali nam kot pastorki zaničevani v kotih! Gospoda, ali naj opišem vam, kako je iakra šinila prežarna iz našega središča širom zemlje slovenske in je tam zbudila žar, ki v srcih se iskri do nje, do nje, do te dramatiške umetnosti? Naj vam povem, kako je narodno zavest okremenila v dobi tej, ki danes nje slavimo završetek, slovenska igra? — Naj vam to povem, kako se sto in tisoč vernih src topilo v morju misli je, značajev in nam potem je z mrtvih desk kazalo nezakrinkano življenje?

značilno. Izjavlja pa, da je Gostinčar streljal kar slepo v množico. To ni res, kajti vse strele je dobil Pollanetz, kar kaže, da je Gostinčar dobro meril. Nočem preiskavati, zakaj so Gostinčarjeve priče govorile ugodno za obtoženca. Morda se storile to samo bona fide, da rešijo svojega prijatelja, toda objektivno so njihove izjave gotovo neresnične. Ali se je teplo pred streli ali ne? Priče Zakrajšek, Kolenc in Kukovec trdijo, da se je. Ako pa te priče niso sumljive, so pa vsaj neverjetne, ker so bile predaleč. Prva dva sta stala za vratni, zadnji je bil v II. nadstropju. Kukovec je slišal, česar ni slišal niti blizu stoječi vojak. Priča Železnikar pa je slišal, da je bil „šum“ šele po strelu. Gostinčar nikakor ni bil tako zmeden, kakor trdi, saj so zdravniški izvedenci njegovo zmedenost odločno prerekli. Streljal je petkrat v isti meri in trikrat zadel, torej ni bil zmešan. Tepen pa tudi ni bil pred streli, saj redarji in priče niso videle na njem nič krvi. Predlagam torej sprejem prvih treh vprašanj. Pollanetz ima sicer obe očesi, a to je še slabše, če bi desnega ne imel, ki ga le ženira.

Gospodje porotniki! Danes stojite na polju, kjer se politična nasprotja čim bolj poostrujejo. V vaših rokah sta vojna in mir. Če spoznate obtoženca krivim, izjavite, da zasluži tak človek kazen. Če ga oprostite, potem izrečete vsemu svetu, da se sme iz politične strasti streljati na nasprotnike! Ne mislite, da govorim iz strankarstva, ne, — le pravico varujem. A še to vam rečem: Pazite, da ne bodete krivi, ako se uresniči prislovica: Danes meni, jutri tebi! Mislite torej nase, da se tudi vam isto ne zgodi, kar se je zgodilo Pollantzu!

Ta frazasti govor državnega pravdnika Ekla ni napravil — razen na urednika „Deutsche Wacht“ — na nikogar niti najmanjšega vtiska. Poslušalci so med tem govorom, katerega je spuščal Ekl z uprav strašno dolgočasnostjo s svojega počasnega in okornega jezika, celo dremali. — Sicer pa se bomo z Eklovim obtožnim govorom bavili še na drugem mestu.

Zastopnik Pollantza dr. Stepischnegg pravi, da se je dokazalo, da so Slovenci in Čehi imeli namen napasti Nemce, saj so govorili o revolverjih i. dr. Če pa kdo na koga, ki mu ni storil nič zlega, strelja, je kriv hudobnega namena. Silobrana ni bilo, ker ni bilo nevarnosti: saj ni bilo ondi nič ljudi in pred streli nič tepeža. Pollanetz je prišel sam, Gostinčar pa z dvema tovarišema. Ti so čakali čepé nanj! Ali bodete take roparje zagovarjali? Pollanetz ni ničesar storil proti Gostinčarju, le dežnik je dvignil, proti dežniku pa ni treba streljati. Odškodnina za veliko pohabljenje vsega Pollantzevega življenja sploh ni možna, a zato mora biti kazen!

Sila nervozni in nesimpatično kričeči, od fanatizma hripavi dr. Stepischnegg je napravil na nas mučen vtisk, da mož ni — zdrav.

Zagovornik dr. Hrašovec je najprej zavrnil Ekla radi njegovih smešnih fraz in opozoril porotnike, da jim mora biti vse jedno ali je obtoženec Slovenec ali Nmec. Vodi jih naj le vest. Pravica sodi z zavezanimi očmi. Politika ne sme v to dvorano! Jako krivično je podtikanje državnega pravd-

Ta sveti molk mi glasno govori, da odgovarjajo vam srca vaša!

In vi, ki tudi tu ste v avditoriju, ki so imena vaša združena s kulturno temnojasno zgodovino Slovencev, ah, pa tudi vi, ki vas usoda razkropila je v tujine, ah, vi, ki vam počiva trudni prah pod zemljo, ki vas je nosila kdaj, vi vsi imate lep, prelep večer, najlepši praznik svojih praznikov, vam vsem tu kliče skromni ta prologus: Naj bo vam slava, večna bo vam slava!

Pred mano pa se kaže lep prizor: Umetnosti dramatiški se klanja Slovenija, Sloveniji se klanja dramatiška umetnost! — Mi pa smo kot svetli, neugasni, večni žarki, ki ji gorimo iz ljubezni same... Kaj? — Ali solza sili mi v oko od čistega navdušenja? — Kaj smeh odmeva mi po duši v hipu tem? — Nič solz! — Sponosom in z zavestjo jasnih lic v bodočnost glejmo, ki je naša, naša!

E. Gangl.

ništva, da je hotel postati Gostinčar modern Herostrat, nekaj naroden junak. Tikoma pred svojo poroko je stal, pa naj bi bil mislil na tako „junaštvo“ z revolverjem! To je neumno. V Celje se je peljal šele po silnem prigovarjanju in z besedo je obljubil nevesti, da se vrne že ob 12 uri domov. To je hotel storiti, a zopet so ga zadržali. Če bi bili Gostinčar in tovariša nameravali kak napad, bi ne bili šli sami, le trije na ulico, kjer je bilo vse polno nemških tolpa. In junakovat so šli pač čudno oboroženi. Kač ima samo levico, v kateri je imel dežnik, Reicher je nosil drobno palico, Gostinčar pa je imel slučajno še od dopoldne, ko je bil na kolesu, seboj revolver, za katerega pa tovariša niti vedela nista. Da je bil oborožen, je imel za to popolno pravico, saj se je tiste dni mnogo pisarilo, da v Celju brez revolverja ne bo varno. Omenjeni trije so šli k svojemu vozu in bili namenjeni domov, v Žalec. Če bi bili šli iskat Nemce, bi šli pač v mesto, ne pa iz mesta. Obtožnica trdi, da so čakali na Nemce in dr. Stepischnegg je ravnokar trdil po besedah Pollantza, da so na tleh čepeli in čakali! Na koga? Tam bi bili pač lahko vso noč čakali, ako bi jih Nemci ne bili napadli. Vsi trije so govorili po afəri jednako, dasi se z Gostinčarjem, ki je bil v zaporu, niso mogli domeniti. Državni pravdnik sumniči brez dokazov priče, ki so govorile olajšalno za Gostinčarja, češ, da so govorile neresnico radi prijateljstva z obtožencem. Tudi zagovornik bi lahko posnemal državnega pravdnika ter dejal, da so druge priče lagale radi prijateljstva s Pollantzem, a na to polje Eklu noče slediti. Da je bil Gostinčar v silobranu, je dokazano: Kač je ležal pobit na tleh, Reicher je bil do krvi ranjen in klečoč, Gostinčar že hudo udarjen, a končno niti vsi klici: „Pustite nas...! Proč, sicer bom streljal!“ itd. niso nič izdali. Napadalcev je bilo vsaj 15, morda celo 40, a Slovenci le trije in med temi samo eden še na nogah. Zares, v tem slučaju bi se branil vsakdo. Gostinčar je imel seboj samo revolver, zato je rabil tega. Vse priče govoré, da je bil pred streli hrup in šum, torej je bil pred streljanjem res tepež. Priča Železnikar je tudi sam slišal, da namera vajo napasti Slovence. Čul je besede: „Oni, ki se peljejo v Pletrovče, bodo že dobili!“ Tiste skupine, patrolujoče po cesti, žvižganje, signali, miganje, tisto skrivanje v kotu pri mitnici itd., to vse dokazuje, da je bila res nameravana nekaka „Fangerei“, kakor je dejal priča Maloprou. Vojak Vrstošek je govoril gotovo resnico, ko je pravil o nekakih vojaških signalih. Okoli trojice Slovencev je bila takoj tolpa 30 do 40 Nemcev. Vsi skoraj so prišli od strani „Krone“. Torej so tam čakali na Slovence! Pollanetz sam priznava, da je dvignil dežnik, da bi vdaril. Kukovec je prav dobro čul klic: „Ruhig!“, kar so klicali Slovenci. Da je Pollanetz za nameravani napad vedel, dokazuje tudi njegova opomba Schepetzu: „Poglejmo, kako pridejo ti tu mimo!“ Torej je vedel, da pojdejo Slovenci skozi nemške tolpe! Da je bil zadet, je sam kriv. Gostinčar je streljal slepo v vso napadajočo tolpo in slučaj je morda hotel, da je zadel Pollantza. Da je bil Pollanetz že zvečer jako bojevit, dokazuje njegov preprič z dunajskim profesorjem, sicer pa je bil gotovo tudi pijan, saj je bil ves večer po gostilnah. Zagovornik je zavrnil nekatera protislovja v izpovedbah prič, katere je državno pravdnštvo izkoristilo, dočim se zde Eklu vsa protislovja nemških prič in Pollantza, ki dvakrat ne govori jednako, docela naravna. Končno je podal dr. Hrašovec še sliko Gostinčarjevega značaja, se skliceval na njegovo neomadeževano življenje, na razna izvrstna spričevala o njega vedenju. Nazadnje je zavrnil nesmiselni in neumestni apel na porotnike, da bodo z obsodbo Gostinčarja odpravili narodni razpor ter pripomogli, da bo poslej vladal v Celju red. Za red imajo skrbeti policajci, ne pa porotništvo.

Po žalostni repliki državnega pravdnika in po zmešanem odgovoru dr. Stepischnegg, ki si v svojem obupu ni vedel pomagati drugače, kakor da je izborni, vse-skozi stvarni in temeljiti govor dr. Hrašovca nazval dolgočasen, je zavrnil dr. Hrašovec iznova vsa podtikanja in preobračanja ter konstatiral, da so bili Slovenci tisti dan na raznih krajih napadeni, in da je bilo zato že veliko število Nemcev obsojenih.

Nato je podal predsednik Wurmser stvarni in objektivni resumé, razločil porotnikom vsa stavišnja jim vprašanja ter

jim zabičeval, naj razsodijo pravično in brez strankarstva. Ta Wurmserjev resumé je napravil prav dober vtisk.

Potem so imeli porotniki svoje posvetovanje. Predsednik njih, lončar Altziebler je nato naznanil, da so za I. vprašanje glasovali 3 z da 9 pa z ne. (S tem so odpadla vprašanja od II. do incl. V.) Šesto vprašanje pa je potrdilo deset porotnikov, dva ne.

Ko je državni pravdnik prosil sodni dvor, naj ne prizna obtožencu nikakih olajšav, nego izvrši zakon v vsi strogosti, se je sodni dvor umaknil ter okoli 1/3 ure zjutraj naznanil svojo razsodbo, katero smo naznanili že predvčerajšnjim.

Razsodba porotnikov in sodišča je Nemce silno razočarala, saj so mislili, da se prisodi Gostinčarju par let!

Dopisi.

Z Dvora, 13. februvarja. Dne 11. februvarja imeli smo pri nas pravi narodni praznik: Bila je namreč ustanovna veselica našega bralnega društva „Mir“. Vse točke vspehoda izvršile so se v najlepšem redu in prav dobro; bodisi deklamacija, kakor tudi igra „Lokavi snubač“. Obiskovalcev je bilo pa toliko, da so bili vsi prostori gostoljubne Klinčeve gostilne natlačeno polni. Z eno besedo vse je bilo zadovoljno, najbolj pa blagajničar društva, ki je dobil toliko denarja, da je po odbitku ne malih stroškov poslal še v dobrodelne namena 94 kron in sicer je izročil 40 kron v podporo domači šolski mladini, 30 kron novomeški dijaški kuhinji in 24 kron družbi sv. Cirila in Metoda.

Da je bil gmotni uspeh tako lep, k temu so največ pripomogli vrli in požrtvovalni Žužemberčani, ki so se veselice udeležili v nepričakovanem mnogobrojnem številu. Slava jim!

Z Rakeka, 13. februvarja. Dne 10. t. m. imeli smo pri plesnem venčku tukajš njih „samcev“ v resnici izreden užitek, kajti ne le mladi — vrteči se — svet, ampak vse vprek zabavalo se je, kakor malokdaj na deželi. Takoj, ko je začela godba svirati, razvila se je neprisiljena zabava med starimi in med mladimi — plesalci in eni ko drugi zabavali smo se do ranega jutra. Lepo okrašeni prostori so bili seveda ob tej ogromni udeležbi dosti premajhni, ker pretesne plesne dvorane nismo mogli razriniti, spraznili smo drugo dvorano, da so se lahko vsi pari sukali. Tu si imel priliko občudovati krasotice naše doline, katerih je bilo obilo, kajti zadnjo četvorko je še vedno plesalo 24 parov.

Me odmorom bilo je zelo veliko smeha s šaljivo loterijo, kajti med lepimi dobitki, bilo jih je tudi precej šaljivih; glavni dobitek bil je Preširnov doprnski kip, ki je bil ovenčan z lovorjevim vencem. Šele zjutraj ob 7. uri smo se razšli.

V jako velikem številu udeležili so se Cerkničani, Logačani in Planinci, tudi iz Starega trga, Begunj in Loža bilo jih je dokaj, še celo iz Postojine — kjer je bila tudi neka zabava na ta dan — prišlo jih je nekaj.

Pri tej priliki sklenili so Cerkničani vred z Rakovčani prirediti ta predpust skupno maskarado, in sklenilo se je ob enem sploh skupno delovati in poleti skupno izlete napravljati po okolici. Rakovski samci ne vedo, ali bi naročili za ta dan družbo Burov ali Kitajcev z godbo. Tedaj, da se vidimo vsi, ki smo bili v soboto skupaj zopet na dan maskarade z drugim vred, ki se želijo dobro zabavati.

Iz Sv. Petra na Krasu, 13. februar. Pretečeno nedeljo, dne 11. t. m. priredili so tukajšnji samci plesni venček v korist družbi sv. Cirila in Metoda, kateri se je v vsakem oziru povoljno obnesel. Akoravno ni bilo kaj vabljivo vreme, vendar je bila veselica jako dobro obiskana. V prvi vrsti moramo omeniti Šentpetersko inteligenco, katera je bila polnoštevilno zastopana, — nobenega nismo pogrešali. Od tujcev nam je največ odličnih gostov poslala Ilirska Bistrica ter celo oddaljena Nabrežina poslala nam je mile goste, a pogrešali smo nekatere bližnje okoličane. Izborna godba oa lok je svirala do ranega jutra ter smo se le čudili mladini, katera je neutrudljivo plesala.

Pri odmoru je bilo srečkanje dobitkov, katerih je bilo nad štirideset, večinoma darila Šentpeterskih gospej in gospodičin. Dobitki so delali vso čast darovalcem, ka-

teri so takorekoč kar tekmovali med sabo kdo bo dal vrednejši dobitek. Sploh se je videlo, da se je odbor kolikor moč trudil prirediti udeležencem res prav zabaven večer. Že pogled na okinčano dvorano je pokazal, da se odbor ni bal nobenih stroškov. A saj tudi odborov trudni ni bil zaman, plačali so ne samo vsi troški okoli 150 kron, temveč poslalo se je še glavni družbi sv. Cirila in Metoda 200 kron.

Šentpeterski samci! Na vabilih k vašemu plesnemu venčku je stalo: od samskega stanu posloviti se želeči odbor. Eno zavest lahko imate, lepši se niste mogli posloviti od samskega stanu nego s tem, da ste gledali pridobiti družbi sv. Cirila in Metoda kak prispevek. S tem, da ste poslali dvesto kron, vpisani bodete med pokrovitelje te družbe ter še v poznejših časih se bode reklo, to so bili „Šentpeterski samci“.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 16 februvarja.

— **Slovensko gledališče.** Ob slavnosti tisoče predstave dramatičnega društva poslal je ravnatelj češkega narodnega gledališča, in častni član dramatičnega društva gospod Fran Šubert iz Prage dramatičnemu društvu iskreno čestitko k uspešnemu kulturnem delovanju slovenskega gledališča. — Da ob izredni slavnosti skaže svojo blagonaklonjenost, s katero je dramatično društvo že neštivilnokrat osrečil, kajti odkar novo deželno gledališče stoji, skazoval je vsako leto dramatičnemu društvu in slovenskemu gledališču neprestano podpore velike moralne in kulturne vrednosti, poslal in naklonil je slovenskemu gledališču tudi za nočojšo slavnostno predstavo „Dalibora“ odličnega pevca in umetnika tenorista, člana češkega narodnega gledališča, gospoda Bogumila Ptaka, kateri tudi v Pragi v narodnem gledališču že več let z izbornim uspehom partijo Dalibora poje. Mladi, izborni tenorist dospel je danes zjutraj v Ljubljano ter je dopoldanski skušniji na slovenskem odru že prisostoval. Sodelovanje tako odličnega gosta in naše najizbornejše moči, kakor Carneri, Nošmi, Nollu in Pestkowskij, ter navdušeno delovanje vseh sodelujočih moči jamči nam nočoj najlepši in kar pri nas mogoče najpopolnejši umetniški užitek.

— **„Gledališki večer“** na korist pokojninskemu zakladu obojba slovenskega gledališča se bode vršil jutri, v soboto točno ob 8. uri zvečer v zgornjih sobanah „Narodnega doma“. Ta „večer“ bode obstajal iz treh delov: 1.) iz pevsko-deklamatorne akademije, pri kateri nastopijo gđ. Carneri, g. Danilo, gospa Danilova, g. Deyl, g. Desari, g. rež. Inemann, g. Lebeda, gđ. Nošmi, g. rež. Nollu, g. Pestkowskij, gospa Polakova in g. Verovšek; — 2.) iz zabavišč v postranskih sobah, kjer bode caffè chantant, gledališka razstava, cvetličnjak, šampanjski paviljon, buffet in Mozolova gostilna; — 3.) ples. — Akademija in ples se bode vršila v veliki dvorani. Pri veselici sodeluje tudi vojaška godba pešpolka št. 27. Gledališko obojbe se je potrudilo, da bode „večer“ čim najbolj zabaven in zanimiv, pa tudi umetniški. Že danes smo prepričani, da bode ta veselica najoriginalnejša izmed vseh letošnjega predpusta. Da bode zabava tem živahnjša in neprisiljenjša, prosi odbor, naj pridejo dame in gospodje v promenadni obleki. Opozarjamo občinstvo hkratu na to, da ne bo na tej veselici nikakih nastavljenih „pastij“ in „zanjk“, nego je docela izključeno vsako neprostopoljno olajševanje žepov. Prepričani smo, da bo jutri obisk „gledališkega večera“ izvrsten in da se s tem položi izdaten temelj pokojninskemu zakladu slovenskega gledališča.

— **Društvo kranjskih zdravnikov.** Pred sejo dne 14. t. m. ogledali so si člani društva, na prijazno vabilo gosp. župana Iv. Hribarja, novo otvoreno rešilno postajo v „Mestnem domu“, mestno elektrarno v Slomškovi ulici in akumulatorno postajo v magistratnem poslojpu. Prvo razkazoval je mestni fizik, gosp. svetnik dr. Kopriva, v drugi je vodil obiskovalce vodja elektrarne, gosp. inženier Ciuha. Vsi obiskovalci so bili v tem edini, da sta zavoda izvrstno urejena, ter da je storila Ljubljana v zdravstvenem smislu izdaten korak naprej. Ob

7. uri je bilo zborovanje društva. Gospod predsednik dr. Štajner naznani vabilo društva zdravnikov Hrvatske-Slavonije na tu-kajšno drušvo k pristopu; s toplimi besedami priporoča to vabilo, posebno z ozirom na to, da dobivajo člani izvrstno urejeni strokovni list „Lječniški vjestnik“ za udnino 4 gld. na leto. Izreka nadalje zahvalo gos-podu županu Iv. Hribarju, ki je s svojim povabilom društvnikom dal priliko ogledati si moderne naprave rešilne postaje in elektrarne, kakor tudi gospodoma drju. Koprivi in inženjerju Ciuhi, za njih trud pri razkazovanju. Na to se je vršila razdelitev dr. Löschner-Maderjeve ustanove za vdove in sirote členov društva. Med 17 prosilcev se je razdelilo 840 gld.; tri prošnje so se zavrnile vsled pomanjkanja pogojev usta-nove. Predsednik zahvali se s toplimi be-sedami podpornikom društva, kranjski hrani-lnici, mestni občini ljubljanski, deželnemu zboru kranjskemu, pred vsem pa se spo-minja pokojnega drja. Maderja, ki se je, uvidevši veliki socialni pomen ustanove, nje v svoji oporoki tako velikodušno spo-minjal. Pri tej priliki opozoril je poročevalec dr. Gregorič na vedno bolj nujno potrebo podpirati zaostale člene rodbin zdravnikov; ker merodajni krogi sedaj veliko premalo storé za preskrbovanje vdov in sirot zdrav-nikov, mora stopiti na to mesto pomoč so-stanovnikov, in predlaga v to svrhu okrož-nico na vse člene društva, bi-li ne bili pri-pravljeni prispevati z gotovim zneskom za pomnožitev te jako važne ustanove. Gotovo je vsak zdravnik v tem položaju, da žrt-uje vsaj jedno krono na mesec; srečni tisti, čegar rodbina ne bode potrebovala podpore, osreči naj pa tega tudi zavest, da je sam pomagal ubogi vdovi ali siroti svo-jega tovariša. Predlog bil je jednoglasno sprejet, in se je načelnštvo pooblastilo, da stori vse potrebne korake. Po oficialnem delu je bila živahna zabava in med raz-nimi napitnicami naj omenimo le to na c. kr. deželnega vladnega svetnika drja. Fr. Zupanca, o priliki njegovega imenovanja častnim členom društva zdravnikov Hrvat-sko-Slavonije. Prihodnja seja bo v sredo, 7. marca, ob polu 6. uri zvečer v opera-cijski sobi kirurškega oddelka. Na dnevnem redu bodo znanstvena predavanja in stanovske zadeve. Pozdravljamo to živahno gibanje našega društva z nado, da se kmalu to življenje še bolj razvija v zvezi z brat-skim društvom hrvatskim.

— Umrila je v Radovljici občespošto-vana gospa Josipina Roblek roj. Kamen v starosti 61 let. Lahka jej zemljica!

— Morilec Blaž Ravnik ušel. — „Znat' se mora“. Nepopisno senzacija je napravila včeraj vest, da je Blaž Ravnik, morilec Boštjana Žvana, iz zapora na Žabjeku ušel. Od gostilne do gostilne, od kavarne do kavarne se je širila vest in na ulicah so stale trope ljudi, ki so se pogo-varjali o Ravnikovem begu. V prvo ni hotel nihče verjeti te vesti, in mnogo se jih je podalo naravnost na Žabjek, da bi izvedeli resnico. Na Žabjeku je vladala ve-lika nervoznost. Kaj takega še ni bilo. Na dosmrtno ječo obsojeni morilec je ušel. Ta vest se je obistinila. Naenkrat je bila vsa policija in žandarmerija na nogah. Pre-iskale so se Prule, preiskal se je Grad, preiskali so se vsi koti okoli Žabjaka, kajti toliko je bilo gotovo, da Ravnik ni mogel daleč odnesti pet, ker so ga bili prehitro pogršili. Tudi vsa varnostna oblastva okoli Ljubljane so se takoj obvestila o Ravniko-vem begu in poslale patrolje v okolico. Ne-dvomno je bilo, da Blaž Ravnik ni mogel brez pomoči iz zapora, in da je za to moral imeti pomočnikov. Domnevalo se je, da je z njim sporazumljena njegova žena, katera ga je pred dvema dnevnoma obiskala. Le-ta se je dala takoj v zapor in njena hiša se je po detektivih nadzorovala. Mej tem pa, ko so se vršile priprave za zasle-dovanje, ležal je Blaž Ravnik na strehi za dimnikom na Žabjeku in poslušal, kako so na dvorišču navzoče osebe ugibale, kam jo je popihal. Vse ob-činstvo je dobilo pri razpravi proti Blažu Ravniku utis, da je isti navihan in pre-kanjen zločinec. Cinično je bilo njegovo ra-zodetje, da je svoje dejanje le priznal, ker ve, da ne bode potem obešen in enkrat morda celo popolnoma pomiloščen. In res, kar je pričakoval, se je zgodilo. Cesar ga je pomiloštil in najvišje sodišče mu je pri-sodilo dosmrtno kazen, kar mu pa ni bilo všeč, ker je vedno mislil, da bode obsojen le na 20 let ječe. Dejal je enkrat svojim

sojetnikom, da bode še „fest kerlc“, ko bode čez 20 let prišel ven. Obsodba v do-smrtno ječo pa mu je vzela up, da bi ga še kdaj „špila“ in sklenil je, da pobegne iz ječe, predno ga odvedejo v Gradiško. Kako je Ravnik dobil v roke orodje, da si je napravil pot iz ječe, je narazumljivo. Beg sam je izvršen jako predržno in rafinirano. Ravnik je bil sedaj že kaznjenev in tudi že preoblečen v obleko kaznjencev. Zaprt je bil v pritlični celici, ki leži v traktu proti jugu in ima okno na dvorišče. V celici je bilo še pet drugih zločincev. V dveh dneh bi bil moral Ravnik zapustiti Žabjek in se podati v Gradiško in to je skušal prepre-čiti, kar pa mu je spodletelo. Včeraj zvečer po devetih, ko so baje drugi njegovi sojetniki spali, šel je na delo. Najpopred je s prav dobro pilo prepilil železno paž na oknu in razrgal mrežo, ki je bila od-zvunaj prebita. Napravil si je tako precej veliko odprtino, skozi katero se je splazil na dvorišče. Nihče ga ni motil pri delu, in nihče ga ni videl hoditi po dvorišču. Vzel je na dvorišču dolgo, novo, neuglajeno desko in jo nesel na stopnice, ki peljejo z dvorišča na hodnik v prvem nadstropju severnega trakta. Na zadnji stopnici je uprl desko in jo naslonil na zid, ki je ob Vrvarski stezi in dosega skoraj streho poslopja. Po deski je splezal Ravnik na zid in od tod na streho, po kateri zna on kot tesar ravno hoditi. Bila je svitla, mesečna noč, ko je Ravnik nastopil svoje potovanje po strehi. Varno je šel naprej, kakor maček se je potuhnjeno plazil čez streho. Bil je bos, toda črevljev ni pustil v celici, vzal jih je seboj in si jih privezal na hrbet, da bi jih pozneje obul, ko bi prišel na varno zemljo. Usoda pa mu ni bila mila. Dva trgovska pomočnika, gg. Ivan Lovše in Jakob Kocjan, ki sta šla ta-krat po bližnjih ulicah domov, sta opazila nekega človeka se plaziti po strehi na Žabjeku. Mislila sta si takoj, da hoče kak jetnik pobegniti in sta obvestila vojaka, ki stoji na straži v Vrvarski ulici. Le-ta je alarmiral paznike, ki so tiho pregledali vse zapore in konstatirali, da je ušla najnevar-nejša oseba, ki je sedaj zaprta na Žabjeku — Blaž Ravnik. Ob enem se je pregledalo podstrešje in opazovala streha, pa nikjer ni bilo sledu o beguncu. Mislilo se je že, da jo je srečno odkuril. Na Žabjeku se je na dvorišču zbralo več orožnikov, policajev in drugih oseb, ki so opazovali streho. Enkrat se je že mislilo, da tiči Ravnik za nekim dimnikom in se mu je prigovarjalo, naj bode pameten in naj gre sam doli. Toda, ko se je za ta dimnik pogledalo, ni bilo Ravnika tamkaj, pač pa je bil za drugim dimnikom v bližini in je slišal prigovarjanje. Bolj, ko se je ogledal kraj, kod bi bil mogel Ravnik uiti, bolj se je usiljevala misel, da je ni mogel tako hitro popihati s strehe, ker je bila pot le precej nevarna. Policijski nad-stražnik Jakob Keržan je nasvetoval, naj se pokliče kleparja Albina Uraniča, da bode šel na streho in preiskal prostore za dim-niki. To se je tudi zgodilo. Albin Uranič je šel na streho severnega trakta in od tukaj se je moral z veliko nevarnostjo pospeti na streho trakta v Hrenovih ulicah. Uranič je šel po strehi navzgor proti velikemu, širo-kemu dimniku. Prišedši do dimnika, je našel Ravnika za dimnikom po dolgem, na tre-buhu ležati. Na to je nastal sledeči dvo-govor: Uranič: „Le pojdi sam dol, kar z lepega“. Ravnik: „Tako, Ti si me izdal“. Uranič: „Kaj češ, ti si cimperman, jaz sem pa špenglar, če sem plačan, pa moram“. Rad in nerad je vzdignil Blaž Ravnik, ko sta mu molela nasproti orožnikova puška in policajev revolver. Šel je pred Uraničem po strehi do odprtine na strehi, toda Uranič ga je držal za obleko in ga šele spustil, ko so ga sprejeli orožnik, nadstražnik Keržan in pazniki v svoje naročje. Ravnik je bil bled in se je tresel kakor šiba na vodi. Od-peljali so ga v sobo, kjer so ga takoj pre-iskali in našli pri njem dve pili, jedno okroglo in jedno oglato in dleto. Vkovali so ga v železje. Ravnik je dejal, da je pilo in dleto našel v svoji celici, in da ga je njegov sojetnik, nevarni tat Tome, nape-ljal na to, da je hotel pobegniti. Povedal je tudi, da sta on in Tome šla skoz nare-jeno odprtino na oknu in skušala najpopred v drvarnici s sekiro prebiti zid in priti tako na sprehajališčno dvorišče in od tam-kaj bi si bila že naprej pomagala. Pri raz-bijanju zidu pa sta zadela ob velik kamen, katerega nista mogla razbiti. Napravila sta drug načrt in vzela na dvorišču desko in jo prislonila na zid, kakor je že povedano.

Najprej je hotel splezati Tome na streho, pa ni mogel, na to je poskusil Ravnik, kate-remu se je posrečilo. Tome je šel nazaj v celico. Ko se je beg Ravnikov opazil in so prišli jetniški pazniki v ječo, so vsi jetniki — seveda navidezno — spali in nobeden ni vedel, kako je Ravnik pobegnil. Beg bi se bil Ravniku gotovo posrečil, če bi ga ne bila trgovska pomočnika opazila na strehi in obvestila vojaško stražo. Prav lahko bi bil prišel po strehah na ulico. Tudi bi bil lahko v podstrešju na Žabjeku si dobil ci-vilne obleke, katero imajo tam kaznjenci spravljeno, in tudi vrv bi bil lahko dobil, da bi se bil spustil raz strehe, če bi dru-gače ne bil mogel priti doli. Na stopnicah kjer je bil prislonil desko se je našla tudi vrv, katero je moral tudi nekje dobiti. Naj-brže je nameraval Ravnik jo popihati v Ameriko za svojo ljubico Borštnikovko, ka-tera se sedaj že tamkaj nahaja. Denar za to ima že gotovo kje skrit. Njegova žena, ki se je bila zaprla, se je potem izpustila, ko se je Ravnik dobil na strehi. Blaž Rav-nik je velik prekanjenec, kateri si je znal s svojim vedenjem pridobiti zaupanje, katero pa je tudi zlorabil in marsikomu odprl oči, kako nevarna oseba je on za človeško družbo. Sedaj bode delal pokoro za svoje grehe v Gradiški in mrtev je za človeštvo.

— Pevskega društva „Ljubljana“ od-bor vabi svoje člene, da se vdeleže jutrišnje akademije dramatičnega društva; nadalje tudi iste pozivlja, da se v mnogobrojnem številu pridruže izletnikom v Benetke, ka-terega priredi bratsko nam društvo „Slavec“.

— Klub zagorskih kolesarjev pri-redi v nedeljo 18. svečana svojo drugo predpustno veselico v prostorih g. L. Ha-bata v Zagorju ob Savi. Začetek ob 6. uri zvečer. Pri plesu svira klubova godba na lok. Vstopnina prosta.

— Društvo slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov s sedežem v Celju ima IV. redno občno zborovanje v nedeljo, dne 4. sušca t. l. popoldne o 3. uri v gostilniških prostorih „Narodnega doma“ v Celju. Dnevni red: 1. Prečitanje in odobrenje zapiskov III. rednega in dveh izvenrednih občnih zborov; 2. Poročilo društvenega vod-stva in pregledovalcev računov; 3. Volitev odbora in pregledovalcev računov; 4. Razni predlogi in nasveti. — P. n. redni člani se opozarjajo na določbe §§ 23, 24. in 25. dru-štvenih pravil. — Vse tiste redne člene, kateri svojih društvenih knjizic še niso vposlali društvnemu vodstvu v potrdilo plačanih doneskov, in kateri še mesečnih doneskov niso plačali, opominja odbor, da to store še pred občnim zborom, ker bi jih drugače zadeli nasledki, označeni v § 32. društvenih pravil.

— Iz Ptujca. Vsled smrti g. M. Nemca ne bode v čitalnici dne 17. t. m. društvne-nega večera; bode šele 22. t. m.

— Fijakarski konj brez vodnika. Včeraj popoldne jo je prikimal po zaloški cesti fijakarski konj s praznim vozom in brez vodnika. Fijakar je prišel peš za njim in je bil prav vesel, da ga je dobil. Neki šaljivec mu je pred gostilno v Vevčah po-gnal konja naprej, ko je on pil v gostilni. Pasadžirje je moral pustiti v Vevčah, on sam pa je šel za konjem.

— Nezgoda na državnem kolodvoru. Kurjača Kašarja na državnem kolodvoru sta dva stroja skupaj stisnila tako, da so ga morali prenesti v deželno bolnico.

Telefonska in brzojavna poročila.

Celje 16. februvarja. Monstre-ob-ravnava proti Otonu Ambroschitschu, uredniku „Deutsche Wacht“ je trajala do danes zjutraj do 1/4. Ambroschitsch je bil glede raznih obtožbenih točk opro-ščen, radi žaljenja gg. dr. Sernca, dr. Hrašovca, učitelja Gostinčarja in 52 Sokolov obsojen na glóbo 100 gld.

Dunaj 16. februvarja. Sekcija za Češko se je včeraj do pozne noči posvetovala o uredbi jezikovnega vpra-sanja pri avtonomnih oblastvih. Zje-dinjenje se ni deseglo in se posveto-vanje danes ni nadaljevalo. Nemški delegatje so imeli za se posvetovanje v parlamentu, češki pa so bili pri Kör-berju, kamor je bil povabljen tudi pred-sednik eksekutivnega odbora mlado-češke stranke, dr. Škarda. Danes po-poldne so vsi delegatje iz Češke po-vabljeni h Körberju. Pričakuje se važna izjava ministrskega pred-

sednika glede češkega notra-njega uradnega jezika pri državnih uradih. Ta izjava je po-stala nujna vsled dogodb v verajsnji seji sekcije za Moravsko. Nemci so se namreč načelno izrekli proti uvedanju češkega notranjega urad-nega jezika na Moravski. Češki dele-gatje so bili vsled tega tako razbur-jeni, da so hoteli kar zapustiti sejo in pretrgati vsa posvetovanja.

Dunaj 16. februvarja. Poslanec dr. Engel je interveniral pri dr. Fuchsu in Jaworskem, da se čim prej skliče izvrševalni odbor desnice.

Dunaj 16. februvarja. Načelnik odbora za prireditve Prešernove slav-nosti razglašá, da mu poljsko akade-mično društvo „Ognisko“ ni pisalo, da njega člani niso Slovani, in da naj se jih z vabili na slovenske slavnosti pri miru pusti. To je bil prvi poročal du-najski „Slovan“, iz tega pa je vest prešla v vse druge liste.

Bruselj 16. februvarja. General Cronje ima proti Robertsu pripravljenih že 20 000 mož. Bržčas prevzame zapo-vedništvo Joubert.

London 16. februvarja. Burski general Boetha je prekoračil Tugelo. Naletel je na četo angleških lancierjev, s katerimi se je zapletel v boj. 13 lancierjev je bilo ubitih, 5 ranjenih, 3 pa so bili vjeti.

London 16. februvarja. Angleži so Rensburg popolnoma zapustili in se umaknili v Arnudel.

London 16. februvarja. Močne angleške kolone se pomikajo proti Kolensu.

London 16. februvarja. V zadnjih bojih pri Rensbergu dne 10. in 12. t. m. je bilo na angleški strani ubitih 12 vojakov in 4 častniki, ranjenih 8 vo-jakov in 6 častnikov, vjetih 8 vojakov in 2 častnika.

Poslano

feljtoništvu „Slovenca“ v štev. 33. t. l.

Pisal sem v spisih „nekaj cerkvene zgodovine“, da je največji cerkveni pisatelj, Tomaž iz Akvina učil, braneč srednjeveško mništvo, da je komtemplativno življenje boljše, kakor delavno, in da ta mož po-božnim bogatašem darežljivost olajšuje s tem, da jih uči, da tega ni treba dati, kar rabi človek za svoje, stanu primerno živ-ljenje. Listkar „Slovenca“ se le nad tem spodtikuje, vsega drugega v navedenih spisih se ne upa poprijeti. Razumem. Pri Tomažu me misli prijeti in z „oslom“ ope-rira. To je prav lahko, ali kritik mora To-maža znati, drugače je kdo drugi in pre-cejšnji osel. Sveti Tomaž piše: Quaestio 182 art. 1 et 2: „Quamquam secundum conditionem praesentis necessitatis sit vita activa magis eligenda, potior tamen ea est simpliciter vita contem-plativa“.

Pa ker s samim zamaknenjem v ne-besa ovsen kruh ne pride na mizo, ta Tomaž dostavi: potest nihilominus accidere, ut aliquis plus mereatur, aliquid externum agendo, quam aliud contemplan-do. Torej delati je toliko treba, da se človek preživi, zamaknenje v zvezde je pa več vredno.

Pisal sem tudi, da sv. Tomaž, filozof bogate katoliške cerkve, stanu primerno življenje bogatašev odobruje. On uči, da je dolžnost dajanja milodarov tedaj, če ima daritelj več, kakor zase in svoje rabi in za bodočnost stanu primerno rabi, in če je bližnji v veliki sili. Natančna meja se ne da določiti, to se mora človeški raz-sodnosti prepustiti.

Quaestio 185, art. 7. „Non potest determinari, quando sit ista necessitas, quae ad peccatum mortale obliget, sicut nec cetera particularia, quae in humanis actibus considerantur; horum enim determinatio relinquitur humanae prudentiae“.

V teh dveh citatih iz sv. Tomaža, ki je hotel uravnati etično življenje v ravno se razvijajočem kapitalističnem gospodar-stvu, je zapopadeno, kar sem v navedenem spisu v „Slovenskem Narodu“ pisal. Tomaž je opravičeval stanu primerno življenje bo-gatašev in kontemplativno življenje stavil v prvo vrsto. Sicer je imel mož apoteko za vse bolezni. Jezuiti so to apoteko dobro proučili. Od vas slovenskih posvetnih du-hovnikov se tega ne sme tirjati, dasi se bahate s „tomistiko“, katero ste baje z ve-

liko žlico zajeli. „Naj bode tedaj gospod listkar „Slovenca“ prepričan, da se njegovih meni namenjenih besedi poslužim — da njegova metoda kritikovanja ni prav čisto za nič“ in naj svojega kritičnega osla dene v isti hlev, v katerem ima že druge. Torej le bolj pohlevno, dosti je duševnega materiala, pri katerem vi še mimo niste šli. S. K.

Poslano.*)

Raznesla se je govornica, da sem se jaz ponujal konsorciju usnarjev, ki hočejo neki napraviti svojo mesarijo ali mesarski konsum, za poslovodjo.

Izjavljam s tem, da se jaz temu konsorciju nisem ponujal niti za poslovodjo niti za kaj drugega, da sploh nisem z njim v nikaki zvezi, in proglašam tiste, ki so raznesli omenjeno govorico, za nesramne lažnike.

V Ljubljani, 16. februarja 1900.

Anton Zupan.

(346)

mesar in gostilničar.

* Za vsebno tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Odvajalno

Cascara Sagrada Malaga vino.

V Gorici, 12. oktobra 1899.

Cenj. gosp. **M. Leustek**, lastnik deželne lekarne v Ljubljani.

Kot najboljšo odvajalno in slize raztapljalno sredstvo priporočam vsakomur Vaše izvrstno **Cascara Sagrada Malaga vino**, ker sem se o njega izrednosti prepričal. Prosim torej še 1 steklenico po poštne povzetji. (10—7) **Ferd. Močvin**, posestnik.

Umri so v Ljubljani:

Dne 12. februarja: Helena Konc, gostija, 85 let, Suknarske ulice št. 3, ostarelost.

Dne 13. februarja: Marija Ogorelec, zasebnica, 53 let, Stari trg št. 28, vnetje ledic. — Makso Čadež, davčnega eksekutorja sin, 16 mes., Rožne ulice št. 33, vnetje sopil. — Josip Seunig, posestnik in trgovec, 71 let, Marijin trg št. 2, kap. — Dr. Anton Jarc, inf. prost in umir. deželni šolski nadzornik, 86 let, Rožne ulice št. 11, ostarelost. — Aleksander Širce, delavčev sin, 9 mes., Streliške ulice št. 15, jetika.

Dne 14. februarja: Marija Hribar, delavčeva hči, 2½ meseca, Poljanska cesta št. 23, črevesni katar.

V deželni bolnici:

Dne 8. februarja: Uršula Zajec, dninarica, 68 let, vodenica.

Dne 9. februarja: Ivan Kisovec, hlapec, 26 let, jetika.

Dne 10. februarja: Neža Afrič, zidarjeva žena 55 let, vsled raka. — Andrej Bebar, kajzar, 60 let, ostarelost.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m. Srednji zračni tlak 736,0 mm.

Februar	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Požvalina v 24 urah
15	9. zvečer	735,2	1,9 sl.	sl. szahod	jasno	0,0 mm
16	7. zjutraj	733,7	—0,8 sl.	jzahod	skoro jas.	0,0 mm
	2. popol.	729,3	1,3 sr.	vzhod	oblačno	0,0 mm

Srednja včerajšnja temperatura 3,9°, normale: —0,2°.

Dunajska borza

dne 16. februarja 1900.

Skupni državni dolg v notah	99 K 85 h
Skupni državni dolg v srebru	99 „ 85 „
Avstrijska zlata renta	99 „ 15 „
Avstrijska krona renta 4%	99 „ 55 „
Ogrska zlata renta 4%	98 „ 55 „
Ogrska krona renta 4%	94 „ 10 „
Avstro-ogrsko bančne delnice	126 „ 60 „
Kreditne delnice	236 „ 70 „
London vista	242 „ 45 „
Nemški drž. bankovci za 100 mark	115 „ 15 „
20 mark	23 „ 62 „
20 frankov	19 „ 26 „
Italijanski bankovci	89 „ 75 „
C. kr. cekini	11 „ 38 „

Zahvala.

Globoko ginjeni usojamo si tem potom izreči najiskrejšo zahvalo vsem sorodnikom, znancom in prijateljem za izraženo nam sožalje ob smrti našega iskreno ljubljenega soproga, oziroma brata, očeta in tasta, gospoda

Josipa Seunig-a

kakor tudi vsem, ki so se vdeležili sprevoda k večnemu počitku in darovali vence.

Rekvjem obhajal se bo v cerkvi čast. gg. oo. frančiškancev, v cerkvi Marijinega oznanenja, dne 20. t. m., ob 7. uri zjutraj.

V Ljubljani, 15. februarja 1900.

(345) **Žalujoči ostali.**

Gostilna

odda se takoj na račun ali v najem v nekem mestu na dobrem prostoru. (317—2) Kje? pove upravništvo „Slov. Nar.“.

V najem se daje v večjem kraju, kjer je tudi železniška postaja (338—1)

prodajalnica z opravo

ter se dobi tudi stanovanje, skladišče, klet in vrt. — Več pove F. Jamšek, učitelj pri Sv. Florjanu, p. Rogatec.

Učeneec

zdrav, dobrih starišev, kateri je vsaj 5. razred dobro dovršil, sprejme se takoj v trgovino špicerijskega blaga. (301—3) Kje? pove upravništvo „Slov. Nar.“.

V Kamniku

na Gorenjskem je v predmestju Novi trg

na prodaj pritlična hiša

s petimi sobami, kuhinjo in tremi obokanimi kleti, za hišo je lep saden vrt

Hiša je zelo priljučna za one, ki želijo v poletnem času bivati v romantičnem Kamniku.

Natančneje izve se pri lastnici Antoniji Zupanc v Kamniku. (336—1)

VABILO

plesni veselici

katera bo

v nedeljo, dne 18. in 25. t. m.

v gostilni

v Bohoričevih ulicah števil. 16

v Vodmatu.

Začetek ob 3. uri. Vstop prost.

K tej veselici uljudno vabi

(343—1) **A. Bizjak.**

Povodom „Slavčeve maskarade“ v „Narodnem domu“ se je preskrbelo za to, da bodo cene pijač in jedil povsem navadne, brez vsacega povišanja.

Vse svoje spoštovane goste in prijatelje prijazno vabim na

domačo plesno veselico

katera bo

v soboto, 17. t. m.

v gostilni „pri ribču“

na Karlovske cesti št. 4.

Vstop prost. Začetek ob 7. uri zvečer.

Prosim mnogoštevilnega obiska ter beležim z odličnim spoštovanjem

Anton Zabukovec

gostilničar.

(331) **Ces. kr. avstrijske državne železnice.**

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1899. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Ausse, Solnograd; čez Klein-Reiffing v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, čez Amstetten na Dunaj. V oktobru in aprilu ob nedeljah in praznikih v Linc. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reiffing v Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine vane, Heb, Franzove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — **Proga iz Novo mesto in v Kočevje.** Osonni vlaki: Ob 6. uri 04 m. zjutraj, ob 1 uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža.** Ob 5. uri 46 m. zjutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 17 m. dopoldne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiba, Bregenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Lienca, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osonni vlak z Dunaja, Solnograda, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. V oktobru in aprilu ob nedeljah in praznikih iz Linca. — **Proga iz Novega mesta in Kočevja.** Osonni vlaki: Ob 8. uri in 21 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 48 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik.** Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika.** Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. zvečer. (4)

Bordeaux-in Marsala-vino.

izborna stara vina

priljubna posebno za bolnike in okrevajoče, kateri potrebujejo krepčevalnih in ojačevalnih sredstev. (2291—9)

Steklenica ¾ litra držeča 1 gid.

Lekarna Piccoli v Ljubljani.

Vnauja naročila proti povzetju.

Poštna in brzojavna upraviteljica

z večletno prakso, vešča slovenskega in nemškega jezika, se išče.

Več se izve v upravništvu „Slovenskega Naroda“. (307—3)

Dobre in močne oženjene

hlapce

za govejo živino sprejme z dobrim priboljškom graščina Kapfenstein pri Fehringu (Štajersko). 312-2

Sprejme se

trgovski pomočnik

v špicerijsko trgovino v Ljubljani. — Ponudbe pod „A. B. 1 poste restante Ljubljana“. (299—3)

Mladenič

vojaščine prost, zmožen slovenskega, italijanskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, in ki zna tudi nekoliko francoščine, išče primerne službe v kaki pisarni.

Za pojasnila in ponudbe obrniti se je na upravništvo „Slov. Naroda“. (326—3)

Gostilna

pri farni cerkvi v Mošnjah se odda v najem ali na račun ali pa se proda. Pri hiši so lepi gozdi, travniki in njive za 38 mernikov posetve. Hišno in hlevno poslopje je novo.

Kdor hoče v najem vzeti ali kupiti, oglasi naj se takoj pri Lorenou Pristavcu v Radovljici. (316—2)

Vabilo

plesnemu venčku

kateri se priredi

v soboto, 17. februarja t. l.

v gostilni

„Pri kranjskem biseru“

Slomškove ulice št. 25.

Začetek ob 8. uri.

Vstopnina prosta.

S spoštovanjem

(334—1)

J. Kavčič.

Razglas.

Radi oddaje zidarskih, klesarskih, tesarskih, krovskih in kleparskih del, kakor tudi za dobavo železnine za zgradbo mestne jubilejske ubožnice vršila se bo dne 24. februarja ob 10. dopoldne javna pismena ponudbena razprava pri podpisanim mestnem magistratu v pisarni mestnega stavbnega urada, kjer so tudi vsi načrti, proračuni, pogoji in drugi zadrevni pripomočki ob navadnih uradnih urah vsakemu na upregled razgrnjeni.

V ponudbah, katere je do določenega časa vložiti zapečaten ter spremljene s pravilno kolekovanimi prilogami in s 5%, — na podlagi skupnih ponudbenih zneskov določenim — vadijem, navedi ponudnik jednotne cene in na njih podstavi preračunjene skupne zneske se številkami in besedami. Pripominja se, da se na ponudbe, katere se bodo pogojno glasile, ali na take, katere bodo prekasno vložene, ne bode oziralo.

Magistrat dež. stolnega mesta Ljubljane

dne 7. februarja 1900.

Pred ponarejanjem zavarovano po vzorcu in znamki.

Želodčna sol

Julija Schaumann-a, deželnega lekarja v Stockerau-u pri motnem prebavljanju in proti želodčnim boleznim že več let proizkušeno dijetlično sredstvo.

Dobiva se v vseh renomiranih lekarnah Avstro-Ogrske.

Cena škatlice 75 kr.

(2040—4)

Se pošilja po pošti, ako se naroči vsaj 2 škatlici, proti povzetju.

Glavna zaloga: Dež. lekarna Julija Schaumann-a v Stockerau-u.

Vsem znancem in prijateljem naznanjamo pretužno vest, da je Bogu vsemogočnemu dopadlo poklicati k Sebi našo iskreno ljubljeno soprogo, mater, sestro, staro mater in taščo, gospo

Josipino Roblek roj. Kamen

ki je danes, po kratki boleznj, previdena s svetotajstvi, v 61. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb drage rajnce bo v soboto, dne 17. t. m., ob 4. uri popoldne.

Bodi priporočena vsem v blag spomin in molitev.

V Radovljici, dne 15. svečana 1900. (332)

Aleksij Roblek

lekar
soprog.

Berta, Celestina, Olga

hčere.

Hugon

magister farmacije

sin.

Ana Spetzler

sestra.

Vsi vnuki in vnukinje.

Fran Andolšek

c. kr. sodišča svetnik

Rihart Wenadikter

c. kr. vladni komisar

Emil Figala

c. kr. godni asistent

zetje.